

Møteinnkalling **Kontrollutvalget Aremark**

Møtested: Aremark kommune, møterom Kommunestyresalen
Tidspunkt: 05.02.2019 kl. 09.00

Eventuelle forfall meldes til Anita Rovedal, telefon 908 55 384, e-post
anirov@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Aremark, 29.01.19

Harald Nilsen
Kontrollutvalgsleder
(sign.)

Kontrollutvalget Aremarks møte 05.02.2019

Sakliste

U.off.

PS 19/1	Protokoll fra kontrollutvalget 27.11.2018	
PS 19/2	Orienteringssak: Budsjett 2019	
PS 19/3	Orienteringssak: Eldreboligene i Aremark	
PS 19/4	Aremark kommunes PPT samarbeid med Halden kommune - revisjonsnotat	
PS 19/5	Årsmelding 2018 for Aremark kommune	
PS 19/6	Henvendelse fra Aremark kommune- Rådmanns informasjonsplikt - <i>ettersendes</i>	X
PS 19/7	Informasjon fra revisjonen	
PS 19/8	Eventuelt	

Saksnr.: 2019/171
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 11813/2019
Klassering: 510/118
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Aremark	Møtedato 05.02.2019	Utvalgssaksnr. 19/1
---	-------------------------------	-------------------------------

---

Protokoll fra kontrollutvalget 27.11.2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalget 27.11.2018 godkjennes

Rakkestad, 17.01.2019
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Møteprotokoll fra kontrollutvalget 27.11.2018

Vurdering

Møteprotokollen er sendt ut og godkjent pr e-post. Legges frem i møtet for formell godkjenning og signering.

Saksnr.: 2019/171
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 11847/2019
Klassering: 510/118
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Aremark	Møtedato 05.02.2019	Utvalgssaksnr. 19/2
---	-------------------------------	-------------------------------

---

Orienteringssak: Budsjett 2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Rådmannens redegjørelse om årsbudsjett 2019 tas til orientering.

Rakkestad, 17.01.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Se møteinnkalling kommunestyret 13.12.2018

<https://www.aremark.kommune.no/kommunestyre.202470.nn.html>

Saksopplysninger

I tråd med tidligere praksis inviteres rådmannen til kontrollutvalgets møte for å orientere om årets budsjett. Utvalget skal ikke behandle selve budsjettet, men budsjettet kan likevel gi nyttig informasjon som kontrollutvalget kan ta med seg videre i sitt arbeid.

I invitasjonen til rådmannen står det blant annet:

«Aktuelle temaer for orienteringen kan være:

- budsjettets hovedtrekk
- særskilte utfordringer
- områder kontrollutvalget bør ha ekstra fokus på det kommende året, eksempelvis om det er gjort økonomiske prioriteringer som kan påvirke tjenestetilbudet

Utvalget trenger ikke en oppramsing av budsjettdokumentet, men ønsker å ha mulighet til å stille spørsmål.»

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rådmannens redegjørelse om årsbudsjett 2018 til orientering.

Saksnr.: 2019/171
Dokumentnr.: 6
Løpenr.: 12516/2019
Klassering: 510/118
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Aremark	Møtedato 05.02.2019	Utvalgssaksnr. 19/3
---	-------------------------------	-------------------------------

Orienteringssak: Eldreboligene i Aremark

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Rådmannens redegjørelse om eldreboligene i Aremark kommune tas til orientering.

Rakkestad, 18.01.2019
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Rådmannen er invitert til kontrollutvalget jfr følgende vedtak fra 27.11.2018:

Kontrollutvalget er gjort kjent med forhold rundt eldreboligene. Kontrollutvalget er orientert om at arbeidsmiljøutvalget arbeider med denne saken. Kontrollutvalget tar dette til orientering og ber om tilbakemelding fra rådmannen.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rådmannens redegjørelse til orientering. Basert på de opplysninger som fremkommer i møtet må kontrollutvalget vurdere om det er behov for annet vedtak i saken.

Saksnr.: 2019/171
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 12511/2019
Klassering: 510/118
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Aremark	05.02.2019	19/4

Aremark kommunes PPT samarbeid med Halden kommune - revisjonsnotat

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

- 1 Revisjonsnotat om PPT samarbeidet mellom Aremark og Halden tas til orientering.
- 2 Kontrollutvalget oversender saken til rådmannen, og henstiller om at administrasjonen tar kontakt med Halden kommune for å avklare situasjonen og søke løsninger for å få ned saksbehandlingstiden for sakkyndig vurdering av PPT. Rådmannen inviteres til kontrollutvalget for å orientere om status til kontrollutvalgets neste møte.
- 3 Det som omhandler PPT-tjenesten i Fylkesmannens tilsynsrapport om *administrative systemer på kommunalområdet undervisning, oppvekst og kultur i Halden kommune* legges fram for kontrollutvalget når den er publisert

Rakkestad, 18.01.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Sammendrag

Kontrollutvalget bestilte gjennom Plan for selskapskontroll eierskapskontroll av PPT-samarbeidet mellom Aremark og Halden for 2018. PPT-samarbeidet er imidlertid ikke et selskap. Det lar seg derfor ikke gjøre å gjennomføre selskapskontroll/eierskapskontroll av PPT-samarbeidet mellom Aremark og Halden. Revisjonen har utarbeidet et notat med en redegjørelse om avtalen gjort på bakgrunn av intervju med rådmann og virksomhetsleder.

Vedlegg

- Notat – Vedrørende eierskapskontroll av PPT –samarbeidet mellom Aremark og Halden
- Samarbeidsavtale mellom Halden kommune og Aremark kommune – Pedagogisk psykologisk tjeneste

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Plan for selskapskontroll 2017- 2020

Saksopplysninger

Av revisjonens intervjuer med rådmann og virksomhetsleder fremgår det at det *for tiden anslås en ventetid og saksbehandlingstid for sakkyndige utredninger som overstiger varigheten av et skoleår.*

Sekretariatet vurderer dette som svært uheldig for de barna det gjelder. Opplæringsloven oppgir ikke konkrete tidsfrister for PP-tjenestens behandling av saker om spesialundervisning, men forvaltningspraksis legger til grunn at det må skje i løpet av *rimelig tid*. I Utdanningsdirektoratets veileder for spesialundervisning går det frem at *i vurderingen av hva som er for lang saksbehandlingstid, vil elevens behov for å få avklart sine behov og rettigheter så raskt som mulig, føre til at f.eks. en total saksbehandlingstid på over tre måneder kan være for lang tid.*

Videre går det frem av veileder at kravet om at saken skal behandles” innen rimelig tid” innebærer blant annet at PP-tjenesten eller skoleeier ikke kan innføre ventelister for utredning av en elevs behov for spesialundervisning, en venteliste strider mot elevens rett til spesialundervisning. Elevens rett til spesialundervisning skal ikke treneres på grunn av lang saksbehandlingstid hos PPT. Økonomiske og kapasitetsmessige årsaker til at elever ikke utredes, er heller ikke en gyldig grunn for at det tar lang tid til å utarbeide en sakkyndig vurdering.

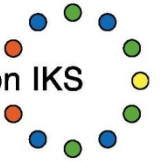
Skoleeier plikter å ha et forsvarlig system for å sikre at elevens rettigheter og plikter oppfylles, jf. opplæringsloven § 13-10.

Revisjonen anbefaler at kontrollutvalget i Aremark setter fylkesmannens tilsynsrapport på dagsorden når denne er endelig ferdig, for å vurdere hvorvidt det er forhold ved tilsynet som påvirker Aremark kommune som skoleeier. Tilsynsrapporten ligger ikke tilgjengelig når dette saksfremlegget skrives. Uavhengig av hva tilsynet avdekker er det klart at ventetiden for sakkyndig vurdering i er for lang om den er på 10 måneder.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at saksbehandlingstid på over 10 måneder (et skoleår) ikke er tråd med opplæringsloven, og at Aremark kommune må finne løsninger for å få saksbehandlingstiden ned. Som skoleeier vurderes det at Aremark kommune har det juridiske ansvaret for elevene i egen kommune, hvilket også fremgår av pkt 2.2 i samarbeidsavtalen: *Samarbeidskommunen har fortsatt ansvar for at oppgaven utføres forsvarlig og i overensstemmelse med lover og regler.*

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget om å henstille rådmannen til å finne løsninger for å avhjelpe situasjonen slik at saksbehandlingstiden kommer på et forsvarlig nivå.

Notat

Til: Kontrollutvalget i Aremark

Fra: Indre Østfold kommunerevisjon

Vedrørende eierskapskontroll av PPT – samarbeidet mellom Aremark og Halden

I henhold til kommuneloven § 77 nr. 5 og kontrollutvalgsforskriftens § 14 er kontrollutvalget pålagt ansvar for å gjennomføre selskapskontroll. En selskapskontroll innebærer blant annet å kontrollere om kommunens forvaltning av egne eierinteresser skjer i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

«Plan for selskapskontroll 2017 – 2020» ble vedtatt av kommunestyret i Aremark 27. april 2017 i sak 14/17.

For året 2018 var revisjonens hensikt å gjennomføre eierskapskontroll av PPT-samarbeidet mellom Aremark og Halden. Under revisjonens arbeid med denne saken blir det klart at det ikke lar seg gjøre å gjennomføre noen eierskapskontroll av PPT-samarbeidet mellom Aremark og Halden, fordi det ikke er etablert noe selskap og følgelig ikke noe eierskap å kontrollere.

Revisjonen har likevel valgt å gjennomføre intervjuer med rådmann og virksomhetsleder for oppvekst og kultur, for gjennom dette å informere kontrollutvalget i Aremark om hvordan PPT samarbeidet med Halden har vært organisert historisk, og hvordan dette samarbeidet er organisert pr. i dag. Dette intervjuet ble gjennomført i Aremark rådhus 16.11.18.

Revisjonen ble gjennom intervju av rådmann og virksomhetsleder orientert om at Aremark kommune aldri har hatt egen PP-tjeneste. Aremark kommune hatt et samarbeid med Halden kommune, det vil si at Aremark kommune har kjøpt tjenester av Halden kommune, siden 1990. Virksomhetsleder har også orientert revisjonen om at den pris man i dag betaler for PPT-tjenestene ikke har vært justert siden 2013.

Virksomhetsleder informerte revisjonen om at det i 2015 ble gjennomført et møte mellom virksomhetsleder for oppvekst og kultur fra Aremark kommune og leder for PPT i Halden, samt og aktuell kommunalsjef fra Halden, hvor det ble diskuterte å inngå en avtale om

vertskommunesamarbeid. Denne saken ble politisk behandlet og fikk støtte i hovedutvalget i Halden. For Aremark sin del er denne avtalen ikke behandlet politisk, da daværende rådmannen ønsket å få etablert en avtale etter mønster av andre samarbeidsavtaler som var under inngåelse mellom Halden og Aremark. Samarbeidsavtalen når det gjelder kjøp av PPT-tjenester av Halden kommune er altså ikke politisk behandlet i Aremark kommune.

Samarbeidsavtalen mellom Halden kommune og Aremark kommune, datert og signert 26.06.17, ble utdelt i møtet. Den er undertegnet av rådmennene i de to kommunene. Denne samarbeidsavtalen følger dette notatet som vedlegg.

Opplæringslovens § 5-6 sier følgende om det kommunale ansvaret for pedagogisk-psykologiske tjenester «*Kvar kommune og kvar fylkeskommune skal ha ei pedagogisk-psykologisk teneste. Den pedagogisk-psykologiske tenesta i ein kommune kan organiserast i samarbeid med andre kommunar eller med fylkeskommunen.*»

På spørsmål fra revisjonen om hvor raskt elevene i Aremark får de PPT-tjenestene de trenger, svarer virksomhetslederen at Aremark kommune, i denne sammenheng, er prisgitt det PPT-tjenesten i Halden kan levere. Revisjonen ble opplyst om at det pr. dags dato er et stort antall saker til utredning i Halden, slik at man ikke kan forvente at den enkelte elev utredes umiddelbart.

Det kan for tiden anslås en ventetid og saksbehandlingstid for sakkyndige utredninger som overstiger varigheten av et skoleår.

Virksomhetsleder la også vekt på at samarbeidet med PPT-tjenesten i Halden ikke kun handler om utredning av spesialpedagogiske behov hos enkeltelever. Samarbeidet omfatter også forbedringsarbeid på systemnivå. I denne forbindelse ble det pekt på «Læringsmiljøprosjektet» i Aremark kommune.

Virksomhetsleder orienterte revisjonen også om at det samarbeidsorgan som er beskrevet i samarbeidsavtalen pkt 3.3, ikke er etablert. Dette berøres i «Tilstandsrapport for oppvekst 2018» som skal behandles i kommunestyret 13. desember 2018.

I «Tilstandsrapport oppvekst 2018» som ble behandlet i kommunestyret 13.12.18 sies det følgende om spesialundervisning:

Det er sommeren 2017 inngått en samarbeidsavtale mellom Halden kommune og Aremark kommune om pedagogisk-psykologisk teneste. Det er et meget konstruktivt og godt samarbeid mellom PPT for Halden og Aremark og Aremark barnehage og skole. Ikke minst i Læringsmiljøprosjektet og når det gjelder annet systemarbeid. På den annen side er det ventelister når det gjelder arbeid med sakkyndige utredninger for å fastslå om elever har rett til spesialundervisning. I samarbeidsavtalen står det at det skal etableres et administrativt faglig samarbeidsorgan bestående av rådmennene

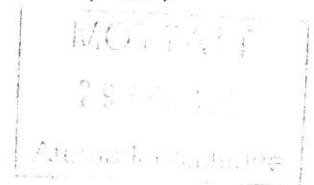
i samarbeidskommunene, eller de personer som den enkelte rådmann oppnevner. Formålet er informasjonsutveksling, dialog og drøftelse av strategiske spørsmål knyttet til driften av PPT og samarbeidet mellom kommunene. Organet er rådgivende og leder i PPT er sekretær for samarbeidsorganet. Samarbeidsorganet skal ha møter minst to ganger i året, og ellers dersom én av medlemmene eller leder ber om det.

Det er viktig at samarbeidsorganet blir etablert og kommer i drift.

Det stadfestes videre i samme dokument at på spesialundervisningsområdet skal tas «*initiativ til at samarbeidsorganet mellom Halden og Aremark kommuner om PPT opprettes, og at organet våren 2019 blant annet drøfter strategier knyttet til spørsmålet om ventelister for sakkyndige utredninger*».

Revisjonen er gjort kjent med at Fylkesmannen i Østfold har gjennomført et tilsyn vedrørende administrative systemer på kommunalområdet undervisning, oppvekts og kultur i Halden kommune. Fylkesmannen oversendte 21.12.18 foreløpig tilsynsrapport til høring i Halden kommune. Revisjonen har bedt om innsyn i dette dokumentet, men har pr. nå ikke fått dette. Revisjonen er av fylkesmannen i Østfold gjort kjent med at PPT-tjenesten i Halden også har vært omfattet av dette tilsynet. Revisjonen vil anbefale at kontrollutvalget i Aremark setter fylkesmannens tilsynsrapport på dagsorden når denne er endelig ferdig, for å vurdere hvorvidt det er forhold ved dette tilsynet som påvirker Aremark kommune som skoleeier.

17/961

Samarbeidsavtale
mellom
Halden Kommune og
Aremark Kommune

Pedagogisk-psykologisk tjeneste

1 Virkeområde

I samarbeidsavtalen er Halden kommune vertskommune. Aremark kommune er samarbeidskommune. Samarbeidskommunen overfører myndighet til vertskommunen, jf. kommunelovens § 28 a.

Om vertskommunesamarbeidet:

Vertskommunen organiserer selv sin virksomhet ut fra de oppgaver som de etter avtalen skal utløse. Samarbeidskommunen delegerer til vertskommunen å utføre oppgaver og treffe avgjørelser i saker som inngår i avtalen.

2 Vertskommunens plikter

2.1 Vertskommunen skal:

- ha ansvar for administrasjon og drift av vertskommunens oppgaver i henhold til pkt. 3 i avtalen
- ha ansvar for å koordinere driftsfunksjonene med samarbeidskommunen
- ha arbeidsgiveransvar for alt personell som tjenestegjør etter vertskommuneavtalen
- ha nødvendig fagkompetanse for å utføre tjenestene.
- gi samarbeidskommunen innsynsrett i vertskommunens virksomhet
- innarbeide rutiner for samarbeidet
- følge bestemmelsene om klage i et administrativt vertskommunesamarbeidet hjemlet i kommunelovens §§ 28f

2.2 Samarbeidskommunens ansvar og plikter

Samarbeidskommunen må i samarbeid med vertskommunen følge kommunelovens § 28 f i forhold til behandling av klagesaker.

Samarbeidskommunen har fortsatt ansvaret for at oppgaven utføres forsvarlig og i overensstemmelse med lover og regler.

3 Pedagogisk-psykologisk tjeneste

3.1 Bakgrunn

Etter lov om grunnskole og videregående opplæring av 17. juli 1998 (opplæringsloven) § 5-6 er kommunene pålagt å ha en pedagogisk – psykologisk tjeneste (PPT). Ved inngåelsen av avtalen oppfyller Aremark kommune lovens krav.

Partenes ønsker med samarbeidet å skape et større fagmiljø og gjennom valg av vertskommunemodellen få en mer effektiv styringsform. Det overordnede formålet er å få bedre tjenester fra PPT til brukerne og kommunene.

Dersom det blir inngått samarbeidsavtaler med andre instanser, skal tjenesten følge de særskilte retningslinjene som gjelder for disse.

3.2 Organisering

Vertskommunen organiserer selv PPT ut fra de oppgaver den etter avtalen og loven skal løse. Det er herunder vertskommunen som utøver ledelse og som prioriterer bruk av ressurser i PPT innenfor lov og i samsvar med nærværende avtale.

Den avtalte administrative vertskommunemodellen medfører at det ikke er en organisatorisk overbygning i form av et felles folkevalgt organ eller styre. Aremark kommune delegerer til Halden kommunes administrasjon å organisere og utføre den lovpålagte PP-tjenesten i samsvar med avtalen. Det er de alminnelige delegasjonsreglene i Halden kommune som gjelder, hvor rådmannen i Halden kan velge å delegerer faglig og administrativ drift av PPT til leder av PPT.

3.3 Samarbeidsorgan

Det etableres et administrativt faglig samarbeidsorgan bestående av rådmennene i samarbeidskommunene, eller de personer som den enkelte rådmann oppnevner. Formålet er informasjonsutveksling, dialog og drøftelse av strategiske spørsmål knyttet til driften av PPT og samarbeidet mellom kommunene. Organet er rådgivende.

Leder i PPT er sekretær for samarbeidsorganet.

Samarbeidsorganet skal ha møter minst to ganger i året, og ellers dersom én av medlemmene eller leder ber om det.

4 Rapportering

Det avtales ingen rapportering utover det som måtte følges av lov og forskrift. Tjenestekjøp og hensiktsmessighet evalueres ved et samlet årlig evalueringsmøte.

5 Økonomisk vederlag

For de tjenester Aremark Kommune etter denne avtale mottar fra Halden Kommune betaler kommunen 6% andel av lønnskostnaden for samlet ppt-tjeneste.

I tillegg beregnes en administrativ tilleggskostnad på 15% av refusjonsgrunnlaget. Krav på årets beløp sendes Aremark Kommune innen 1. mars, Kravet baseres på årets budsjett samt avregning for foregående år. (differansen mellom innbetalt beløp og reelt beløp ut fra endelig regnskap). Beløpet innbetales Halden Kommune innen 15.april samme år.

6 Oppsigelse

Vertskommunen og Samarbeidskommunen kan ved skriftlig varsel si opp avtalen med 1 års varsel regnet fra 31.12. det året avtalen sies opp. Vertskommunen skal holdes økonomisk skadesløs ved opphør av samarbeidet.

7 Klage og avviksbehandling

Klager behandles etter vedtatte prosedyrer for klage og avviksbehandling i Halden Kommune. Eget avviksskjema benyttes. Før et avvik fremmes bør det være muntlig kommunikasjon mellom partene. Avvik fremmes så raskt som mulig og sendes leder av virksomheten. Rask saksbehandling er viktig for læringsutbyttet. Den avviket er rettet mot skal sørge for å lukke avviket og sende svar til melder innen 30 dager.

Ved klager fra befolkningen i Aremark og ved større avvik som har hatt betydning for befolkningen i Aremark, skal rådmannen i Aremark orienteres i egen melding.

Dersom vertskommunen vesentlig misligholder sine forpliktelser opphører samarbeidet med øyeblikkelig virkning.

Dersom samarbeidskommunen vesentlig misligholder sine forpliktelser kan vertskommunen ensidig avslutte samarbeidet.

Endring av avtalen forutsetter enighet mellom partene.

8 Tvister

Dersom det oppstår tvist mellom partene om tolkningen eller rettsvirkningene av avtalen, skal tvisten først søkes løst gjennom forhandlinger.

Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler.

Halden tingrett er verneeting.

9 Kontaktperson

Underretning om vedtak, informasjon, forespørsler m.v. sendes til oppnevnt kontaktperson i kommunene. Rådmannen eller den rådmannen utnevner er kontaktperson.

10 Ikrafttredelse

Avtalen har tilbakevirkende kraft fra 01.01.2017

11 Avtalens gyldighet.

Avtalen er ikke gyldig før begge kommuner har signert avtalen.

Avtalen er utferdiget i 2- to eksemplarer, hvorav partene beholder hvert sitt.

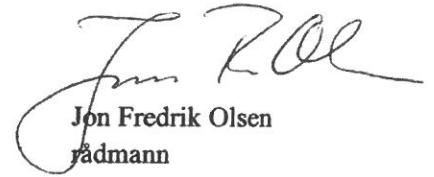

Roar Vevelstad

rådmann

Halden Kommune

Dato 26.06.17

Jon Fredrik Olsen

rådmann

Aremark Kommune

Dato 26.06.17

Saksnr.: 2019/182
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 9093/2019
Klassering: 515/118
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Aremark	Møtedato 05.02.2019	Utvalgssaksnr. 19/5
---	-------------------------------	-------------------------------

---

Årsmelding 2018 for kontrollutvalget i Aremark kommune

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Årsmelding 2018 for kontrollutvalget i Aremark kommune, vedtas
2. Årsmelding 2018 for kontrollutvalget i Aremark kommune oversendes kommunestyret til orientering

Rakkestad, 14.01.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Årsmelding 2018 for kontrollutvalget i Aremark kommune (*utkast*)

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2018
- Plan for selskapskontroll 2017-2020

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver er beskrevet i kommunelovens §77, forskrift om kontrollutvalg og veilederen «Kontrollutvalgsboken». I henhold til forskrift om kontrollutvalg skal kontrollutvalget informere kommunestyret om sitt arbeid. Årsmeldingen er i tillegg til plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll utvalgets bidrag til å synliggjøre kontrollutvalgets rolle og arbeid for kommunestyret og allmenheten i året som har gått.

Vurdering

Årsmeldingen er ment å gi et riktig bilde av den aktivitet som har funnet sted i 2018. Sekretariatet har laget et utkast på bakgrunn av kommunelovens §77, forskrift om kontrollutvalg og kontrollutvalgets protokoller. Det er rom for at utvalget kan komme med egne innspill/ord til årsmeldingen om ønskelig. Det vises førøvrig til utkastet til årsmelding.

ÅRSMELDING 2018
FRA
KONTROLLUTVALGET
I
AREMARK KOMMUNE

1. INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding er orientering til kommunestyret om utvalgets virksomhet og hvilke saker og oppgaver som er behandlet i 2018. Årsmeldingen bør sees i sammenheng med vedtatte planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

2. KONTROLLUTVALGETS FORMÅL

Kontrollutvalget skal på vegne av kommunestyret sørge for det løpende tilsynet med forvaltningen av kommunen. Utvalget skal også påse at revisjonen av kommunen fungerer på en betryggende måte (jf. kommunelovens § 77 og forskrift om kontrollutvalg av 15. juni 2004).

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med kommunens selskaper, heleide offentlige aksjeselskaper og interkommunale selskaper som kommunen er medeier i. (jf kommunelovens § 80).

Kommunal- og regionaldepartementet har utgitt veilederen "Kontrollutvalgsboken" – Om kontrollutvalgets rolle og oppgaver. Her tas opp forhold som kommunestyrets kontrollansvar, kontrollutvalgets arbeid og rolle i forhold til kommunestyret, kontrollutvalgssekretariatet og revisjonen.

(Hele veilederen finnes her:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/67b3cb9c983a49b2be54e8b932faceb9/kontrollutvalgsboka.pdf>)

3. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Medlemmer og vararepresentanter i kontrollutvalget velges av kommunestyret for fire år og følger valgperioden. Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker blir behandlet (jf. Kommuneloven § 77).

Ved valget i september 2015 ble følgende valgt inn i kontrollutvalget for perioden 2015-2019:

Navn	Funksjon	Varamedlem for Nilsen/Hartvigsen	Nr.
Harald Nilsen	Leder	Christin Petersen Terje Berg	1.vara 2.vara
Anni Hartvigsen	Nestleder		
Anders Brynildsen	Medlem	Varamedlem for Brynildsen	Nr.
		Ole Svendsby	1.vara

4. KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSFORM OG INFORMASJONSFLYTT

Kontrollutvalget i Aremark kommune har i 2018 hatt 7 møter og behandlet 33 saker.

Kontrollutvalgets møter er offentlige jf. Kommuneloven § 31.

Kontrollutvalgets møter, innkallinger og protokoller blir lagt ut på kommunens hjemmeside.

Utvalget har utarbeidet et strategidokument for sin virksomhet i valgperioden og vedtar en møteplan for hvert halvår.

Utvalget har tilbud om å delta på Norges Kommunerevisorforbund sin årlige kontrollutvalgskonferanse, som er et viktig forum for faglig påfyll til kontrollutvalgsmedlemmene. I 2018 deltok ingen fra Aremark KU.

Utover utvalgets medlemmer har Ordfører, sekretariat og revisor møte- og talerett i utvalget. Ordfører har ikke møtt i utvalgets møter i 2017.

Administrasjonen inviteres av utvalget ved behov.

Sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget blir dekket av Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS. Sekretariatets primæroppgave er saksbehandling, rådgiving og tilrettelegging. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

5. KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

Kontrollutvalgets oppgaver fremgår av kommunelovens § 77 og forskrift om kontrollutvalg.

TILSYN MED DEN KOMMUNALE FORVALTNINGEN

Kontrollutvalget har på grunnlag av revisjonens rapportering og annen informasjon ført tilsyn med den kommunale forvaltningen. Herunder ligger oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon, regnskapsrevisjon, selskapskontroll og budsjettbehandling.

- ✓ Kontrollutvalget har i tråd med forskriftenes § 7 avgitt uttalelse til kommunestyret for Aremark kommunes årsregnskap 2017 (sak 18/8).
- ✓ Kontrollutvalget har innstilt på budsjett for kontroll og tilsyn 2019, jf. forskriftenes § 18 (sak 18/29).
- ✓ Det er behandlet følgende rapporter/planer i utvalget:
  - Forvaltningsrevisjonsprosjekt "Grunnskole – Tiltak og planer mot mobbing», Aremark kommune (sak 18/3)
  - Plan for forvaltningsrevisjon 2019-2020 (sak 18/19)
  - Oppfølgingsrapport forvaltningsrevisjon «Spesialundervisning» (sak 18/20)
  - Kartlegging av byggeprosjekter i Aremark – skole og VA-anlegg (sak 18/25 og 18/28)
  - Oppfølgingsrapport forvaltningsrevisjon «Helse og omsorg» (sak 18/30)

Rapportene/plan er sendt kommunestyret for behandling.

Rådmann har vært invitert og har orientert om følgende temaer:

- Aremark kommunes budsjett for 2018 (sak 18/2).
- Byggeprosjekter Skole og VA-anlegg (sak 18/6 og 18/24)
- Aremark kommunes årsregnskap for 2017 (sak 18/8)

TILSYN MED REVISJONEN

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS er revisor for Aremark kommune. Kontrollutvalget har holdt seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og arbeid. Oppfølgingen av revisjonens løpende arbeid foregår ved muntlige og skriftlige orienteringer fra oppdragsrevisor i kontrollutvalgsmøtene. Kontrollutvalget har fått seg forelagt følgende saker skriftlig i forbindelse med sitt «påseer» ansvar:

- ✓ Oppdragsvurdering og vurdering av revisors uavhengighet
- ✓ Planlagte ressurser og tidsforbruk 2018
- ✓ Overordnet revisjonsstrategi 2018
- ✓ Framdriftsplan forvaltningsrevisjon for 2018

6. ØVRIG

Saken om byggeprosjekter har vært på dagsplan i hele 2018 og utvalget har som følge av denne hatt tre ekstra møter.

Aremark xx.xx 2019

Xx
Kontrollutvalgets leder
(sign.)

Saksnr.: 2019/171
Dokumentnr.: 7
Løpenr.: 20222/2019
Klassering: 510/118
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Unntatt offentlighet: Off.loven § 13, 1. ledd/forv.loven § 13, 1. ledd nr 1

Behandlet av Kontrollutvalget Aremark	Møtedato 05.02.2019	Utvalgssaksnr. 19/6
---	-------------------------------	-------------------------------

Henvendelse fra Aremark kommune - Rådmannens informasjonsplikt

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

- 1.
- 2.
- 3.

Rakkestad, 29.01.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Sammendrag

*

Vedlegg

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

*

Saksopplysninger

*

Økonomiske konsekvenser

*

Konsekvenser levekår/folkehelse

*

Ansattes medbestemmelse

*

Vurdering

*

Saksnr.: 2019/171
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 12487/2019
Klassering: 510/118
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Aremark	Møtedato 05.02.2019	Utvalgssaksnr. 19/7
---	-------------------------------	-------------------------------

Informasjon fra revisjonen

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

- 1 Informasjonen fra revisjonen tas til orientering
- 2 Kontrollutvalget ber om å bli holdt løpende orientert vedr. kvalitetskontrollen.

Rakkestad, 18.01.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Epost fra revisjonen av 07.01.19 med vedlegg – Notat kvalitetskontroll

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Notat fra revisjonen 04.01.2018 ang. kvalitetskontrollen gjennomført av NKRF i 2017, lagt frem for KU i møte 29.01.2018.

Vurdering

Kontrollutvalget bør kunne vente å få informasjon om bla. følgende områder:

- Status forvaltningsrevisjon
- Status selskapskontroll 2019.
- Løpende regnskapsrevisjon.

Revisjonen har på forespørsel fra sekretariatet oversendt notat vedr. kvalitetskontrollen gjennomført av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) i 2018.

Kontrollen er en oppfølging av den forbundsbasert kvalitetskontrollen som ble utført av NKRF i 2017. I 2017 fikk regnskapsrevisjonen mangler og forvaltningsrevisjonen ble godkjent med merknader. I notat til kontrollutvalgene av 04.01.2018 redegjorde revisjonen for resultatet, og opplyste at de ville bli gjenstand for en oppfølgingskontroll på regnskapsrevisjon i 2018.

Som det fremgår av revisjonens notat av 07.01.2019, så ble resultatet nok en gang «ikke godkjent» og ny oppfølging vil bli gjort i 2019. Det vises forøvrig til notatet, med vedlagt vedtak fra NKRF og revisjonens handlingsplan.

Fra: Makarov Pavel (pavmak@fredrikstad.kommune.no)

Sendt: 07.01.2019 11:01:10

Til: Rovedal Anita

Kopi: Elnes Rita

Emne: notat vedr. kvalitetskontroll til KU

Vedlegg: notat kvalitetskontroll.pdf

Hei,

Vedlagt følger notat vedr. kvalitetskontroll til KU, vedtak, brev og handlingsplan.

Mvh

Pavel Makarov

Revisor

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Telefon: 69 22 31 10

Mobil: 98 90 22 10

E-mail: pavmak@fredrikstad.kommune.no

Kontrollutvalgene v/IØKUS

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2018/11240-9-3153/2019-RITELS	220/000	07.01.2019

Kvalitetskontroll 2018

Indre Østfold kommunerevisjon IKS fikk kvalitetskontroll i 2018. Rapport fra kvalitetskontrollør viser flere forbedringsområder. Som vesentlig mangel nevnes fristoverskridelse for å avgi revisjonsberetning. Selv om det var også forbedringer i 2018 i forhold til 2017 ble resultatet «ikke godkjent».

Vedtak for utført kvalitetskontroll 2018 av 13.11.18 viser fristoverskridelsen, (3 dager) uten at det ble avgitt negativ erklæring først, som vesentlig mangel. Andre mangler i forhold til ISA¹ 315 pkt. 25 (spissing av risiko på enkelte transaksjonsklasse), ISA 240 pkt. 26 (manglende begrunnelse for hvorfor inntekter ikke anses som mislighetsrisiko) og ISA 520 pkt. 5 (manglende beskrivelse av forventning og akseptabel avvik). Det ble videre påpekt at enheten bruker fortsatt revisjonsmetodikk RPD; arbeidet er dokumentert med betydelig antall enkeltdokumenter og det er derfor vanskelig å kontrollere. Saken ble oversendt til disiplinærkomiteen i NKRF.

Ifølge brev fra disiplinærkomiteen 21.11.18 skal enheten lage handlingsplan med konkrete tiltak. Disiplinærkomiteen støtter forslag fra kvalitetskontrollkomiteen om å iverksette oppfølgingskontroll til neste år(2019) igjen.

Handlingsplan er utarbeidet og oversendt til kvalitetskontrollkomiteen 28.12.18. Vi vil avklare noen påpekte momenter i vedtak og rapport. Handlingsplan er mottatt og komiteen vil bidra, men det er anbefalt å ha en dialog med revisjonskomite som har faglig ansvar, evt. administrasjonen i NKRF.

Med hilsen

Rita Elnes
Distriktsrevisor

Pavel Makarov
Konst. Fagansvarlig regnskapsrevisor

Vedlegg:

- 1 Kvalitetskontroll 2018 - vedtak fra kvalitetskontrollkomite
- 2 Kvalitetskontroll 2018 - vedtak fra disiplinærkomite
- 3 Kvalitetskontroll 2018 - handlingsplan

¹ ISA - internasjonale revisjonsstandarder

Kvalitetskontrollkomiteen

1801

Til Indre Østfold kommunerevisjon IKS
iokr@fredrikstad.kommune.no

Kopi:

inge.storas@revisjonmidtnorge.no
Tommy.Pettersen@hedmark-revisjon.no

FORBUNDSBASERT KVALITETSKONTROLL UTFØRT 2018

Kvalitetskontrollkomiteen har i møte den 29.10.2018 behandlet kontrollrapporten på oppfølgingskontroll regnskapsrevisjon iht. reglementet for kvalitetskontroll § 5-1. Med bakgrunn i rapportene har komiteen fattet følgende vedtak:

2018 Regnskapsrevisjon:

Ikke godkjent. Saken oversendes til disiplinærkomiteen i NKRF, jfr. reglement § 5-1

2017 Regnskapsrevisjon:

Kontrollen viser vesentlige mangler.

Det er ikke innhentet tilstrekkelig revisjonsbevis, jf. ISA 330/ISA 500 punkt 6 på områdene lønn og salg. Komiteen legger også vekt på kontrollørens merknad knyttet til mangler vedrørende utvalgstesting/stikkprøver, jfr. ISA 530 pkt. 6-8 og 14-15. Det iverksettes oppfølgingskontroll til neste år.

Særutskrift komiteens behandling 29.10.2018:

«Kontrollørens rapport viser at selv om det er gjort forbedringer i forhold til påpekte svakheter på lønn og salg, er det fortsatt vesentlige svakheter i gjennomføringen av revisjonen. Selv etter omfattende fokus på frist for avgivelse av revisjonsberetning i miljøet, har enheten avgitt revisjonsberetningen på kontrollert kommune etter frist uten å avgi negativ erklæring den 15.4. Selv om fristoverskridelsen er relativt liten, vil det være umulig for komiteen ikke å forholde seg til denne.

Komiteen har også merket seg kontrollørens henvisning til mangler knyttet til:

- Identifisering og vurdering av risiko for vesentlig feilinformasjon på påstandsnivå, jfr. ISA 315 pkt. 25-26.

I rapporten pekes det på at det er identifisert risikofaktorer, men at det er krevende å se hvordan disse skal følges opp og hvilke påstander det er risiko knyttet til på transaksjonsklasser, kontosaldoer og tilleggsopplysninger på de forskjellige områder. Det er ifølge kontrolløren ikke dokumentert tilstrekkelig risikovurdering på

påstandsnivå siden risikovurderingene blir for generell og utydelig. Kontrollør viser til at det må foretas en mer konkret «spissing» av risikoen knyttet til den enkelte transaksjonsklasse og videre oppfølging mot områdene.

Andre viktige mangler som er identifisert er:

- Manglende begrunnelse for hvorfor inntekter ikke er å anse som en mislighetsrisiko, jfr. ISA 240 pkt. 26 og 47.
- Manglende beskrivelse av forventning og akseptable avvik m.m. ved bruk av analytiske revisjonshandlinger, jfr. ISA 520 pkt. 5.

Komiteen har merket seg at enheten fortsatt benytter metodikk utarbeidet av NKRF (RPD). Kontrollør peker i sin rapport på at planlegging, gjennomføring og konklusjon består av et betydelig antall enkeltdokumenter. Den manuelle revisjonsmetodikken som benyttes gjør det ifølge rapporten krevende å følge opp «den råde tråden» gjennom revisjonsprosessen. Komiteen slutter seg til kontrollørs oppfatning om at det vil være hensiktsmessig å ta i bruk et annet revisjonsverktøy da dette sammen med opplæring trolig vil lette enhetens helhetlige dokumentasjon av risikovurdering og oppfølging av den. Det fremgår av rapporten at enheten planlegger å ta i bruk Descartes. «

Oslo, 13.11.2018

Kvalitetskontrollkomiteen, NKRF

Cicel T. Aarrestad

Leder

Kvalitetskontrollkomiteen NKRF
v/leder Cicel Aarrestad
Lagårdsveien 78
4010 STAVANGER

Kvalitetskontroll utført i 2018 - enhet 1801-1803-1804-1805-1806

Disiplinærkomiteen har mottatt henvendelse fra kvalitetskontrollkomiteen datert 13.11.2018, etter gjennomført oppfølgingskontroll i 2018 for ovennevnte enheter.

I brevet fra kvalitetskontrollkomiteen fremgår det at kontrollene 2018 er en oppfølgingskontroll etter fjorårets kontroll. Alle enhetene fikk for begge årene en konklusjon «ikke godkjent».

Disiplinærkomiteen vil oppfordre til en god dialog med revidert enhet slik at det blir en felles forståelse for hva som skal til for at enheten utfører en tilfredsstillende revisjon. I dette ligger at den enkelte enhet må lage en handlingsplan med konkrete tiltak, slik at enheten utfører revisjon i tråd med revisjonsstandarder og god kommunal revisjonsskikk.

Disiplinærkomiteen støtter forslaget fra kvalitetskontrollkomiteen om å gjennomføre en ny oppfølgingskontroll i 2019.

Orkanger, 21. november 2018

Inge Storås /s/
leder i disiplinærkomiteen

Morten Alm Birkelid /s/

Unni Romstad /s/

Handlingsplan etter utført kvalitetskontroll 2018

1801

Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Tiltak

Det er utarbeidet oversikt over tiltak som er nødvendig iverksette etter kvalitetskontroll, bl.a.:

1. Manglende begrunnelse for hvorfor inntekter ikke er å anse som en mislighetsrisiko (ISA 240 pkt 26 og 47) – Sjekkliste for mislighetsrisiko som rettes til ledelsen og selve begrunnelse utarbeides.
2. Manglende beskrivelse av forventning og akseptabel avvik m.m. ved bruk av analytiske handlinger (ISA 520 pkt. 5) Budsjettanalyse (akseptabelt inntil 10 %, iht infoskriv NKRF) innarbeides.
3. Spissing av risikoen knyttet til den enkelte transaksjonsklasse. Avklares med kvalitetskontrollkomiteen.
4. Bruk av stikkprøve i revisjon – fastsetting av utvalgsstørrelse. Vurderes evt. endres. Vurderes om det kan være hensiktsmessig å benytte rotasjonskontroller.
5. Drøfting av misligheter knytter seg til nærstående parter. Forespørsel til ledelsen utarbeides.
6. Drøfting risiko knyttet til estimater og bruk av estimater utarbeides.
7. Fastsetting av vesentlighetsgrense. Nye beregninger iht Infoskriv NKRF 7 /2016 foretas.

Revisors beretning / negativ erklæring

Det planlegges å overholde frister ved årsoppgjør 2018. Revisors beretning som konkluderer med at revisor ikke kan uttale seg om årsregnskapet (ISA 705 pkt. 9-10) utarbeides dersom

- Registrering av budsjett – mangler
- Ikke avgitt fullstendig årsregnskap pr 15.04.- f.eks. uten investeringsregnskap
- Ikke avgitt årsregnskap og årsberetning inne utløp av forskriftens frister

Bruken av slik beretning avklares med kvalitetskontrollkomiteen.

Revisjonsverktøy

Enheten går over fra RPD til Descartes. Enheten har kjøpt en klient-mal og begynt å bruke Descartes i november 2018. Det er 11 kommuner som er lagt inn. Informasjon om forretningsforståelse av alle kommunene oppdateres løpende. En del av risikovurderinger er lagt inn. Opplæring av personale foregår.

Kommunikasjon

Enheten vil aktiv kommunisere påpekte mangler og svakheter med andre revisjonsenhetene. Enheten vil etablere enda tettere dialog med kvalitetskontrollkomiteen og andre komiteene i NKRF.

Saksnr.: 2019/171
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 11841/2019
Klassering: 510/118
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Aremark	Møtedato 05.02.2019	Utvalgssaksnr. 19/8
---	-------------------------------	-------------------------------

---

Eventuelt

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Saken legges frem uten innstilling.

Rakkestad, 17.01.2019
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS